משניות מבוארות

מסכת בבא קמא פרק ט

ג' אדר

רבו וילך וידליק נדושו של חברו כדי שבעליו ישלם. **אבל לפעמים משלמין לאחר זמן**, כיצד **נתגרשה האשה**, ויש לה עתה נכסים. וכן **נשתחרר העבד, חייבין לשלם**. דגם מתחלה מה שהיו פטורים הוא משום שלא היה להן כלום.

ה) המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, המוציאה דם **חייב** מיתה. **והחובל בחברו בשוגג** ונדון בנפשו. **והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן.** דכל מה שמרוויח עומדת לו, והרי זכה בכל מעצמו. **ו) התוקע** שמקבץ אצבעותיו לתוך ידו ומכה בו **לחברו** נגד אזנו, לשונא אחריינא תוקע שעוקע לו לתוך אזנו (רש"י). **נותן לו חייב** מדיניה, והוא שמיניית סלע לו זמן המקרע. קנס הוא שקנסו אותו חכמים, בדרש"י משום בשת. **רבי עקיבא, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח יזיק בכל מעצמו. **ז) המוציא** שם רע לחברו בשוק ומעמיד **מאות זוז, צרם** משך **באזנו** לשונא אחריינא פגם באזנו, **או תלש בשערו, או דקק והגיע בו רקו, הרי זה** הרק בגופו, **או העביר טלית מעמו** ונתבייש, **או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה** לנויות מכסה וגלה אותה **נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל** כל הסכומים הנקובים כאן, **לפי כבודו** של האדם, שלקרם מכבד ביותר, **משלם** סכום הזה. **אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם**, ובין הם מכבדים בין אינם מכבדים **משלם** להם לפי סכום הזה. **שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד** שעבר **ראש האשה בשוק** ואחר כך **באת** האשה **לפני רבי עקיבא, וחייבו** להמכניש **לתן לה** לאשה **ארבע מאות זוז**, כמכבדים שבישראל אע"פ שאינם כבדים. **אמר לה** רבי עקיבא **זמן, שמרה** המתין לה המכניש **עד שמצאה עומדת על פתח חצדה**, כדי לגסות אותה. **ושבר את הכד** עם השמן בפניה, **ובו שוה** בהנאה. **בהמה נטבחת בה עברה** כגון שעשאה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן, **שנפסקה מעל גבי מזבח**, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. **או שהיתה יוצאת לסקל**, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן **אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך**, כמו **שגזלתי ממך**. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים שעושים כלים **לתקן, וקלקלו** אחר שגמרו אותם **חייבין לשלם**, דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש שדה**, ארגז של עגלה של עץ. או **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע. **מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.

ה המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, והחובל בחברו בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. מפני שהוא נדון בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. דכל מה שמרויח עומדת לו וקנוי לו סלע. רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי, מנה. קטרו נותן לו מאתים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. תלש בשערו, נותן לו מאתים זוז. דקק והגיע בו רקו, הרי זה נותן לו ארבע מאות זוז. העביר טליתו ממנו ונתבייש, או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה לנויות מכסה וגלה אותה נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל כל הסכומים הנקובים כאן, לפי כבודו של האדם, שלקרם מכבד ביותר, משלם סכום הזה. אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שהרי אינם מכבדים, ברש"י משום בשת. רבי עקיבא אומר, אם הם בני אברהם יצחק ויעקב. דקל מה שמרויח יזיק בכל מעצמו. ו) המוציא שם רע לחברו בשוק ומעמיד מאות זוז, צרם משך באזנו לשונא אחריינא פגם באזנו, או תלש בשערו, או דקק והגיע בו רקו, שנגע הרק בגופו, או העביר טליתו ממנו ונתבייש, או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה לנויות מכסה וגלה אותה נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל כל הסכומים הנקובים כאן, לפי כבודו של האדם, שלקרם מכבד ביותר, משלם סכום הזה. אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שרואין אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם. ובין הם מכבדים בין אינם מכבדים משלם להם לפי סכום הזה. שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד שעבר ראש האשה בשוק ואחר כך באת האשה לפני רבי עקיבא, וחייבו להמכניש לתן לה לאשה ארבע מאות זוז, כמכבדים שבישראל אע"פ שאינם מכבדים. אמר לה רבי עקיבא זמן, דרש רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש לרבי עקיבא. ונתן לו רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש עד שמצאה עומדת על פתח חצדה, כדי לגסות אותה. ושבר את הכד עם השמן בפניה, ובו שוה בהנאה. בהמה נטבחת בה עברה כגון שעשאה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. שנפסקה מעל גבי מזבח, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. או שהיתה יוצאת לסקל, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך, כמו שגזלתי ממך. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן עצים שעושים כלים לתקן, וקלקלו אחר שגמרו אותם חייבין לשלם. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש שדה**, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע. **רבי מאיר אומר, בעבדים** דדינם כקרקע שאינה נגזלת, **אומר לו לגנבו רבי שלך הנעבד שגזלתי ממך לפניך. גזל מטבע ונסדק** לשנוי הנכר היא, **פרוט והרקיבו** (עיהרקיבו מקצתו הוי כהוק שאינו נכר מן דאורייתא הוי ומאמר לעיל) **יין והחמיץ**, נעשה חמץ, נשתנה ריחו ונעשתנה משעת

ג' אדר

רבי מאיר אומר, בעבדים דדינם כקרקע שאינה נגזלת. **אומר לו לגנבו רבי שלך הנעבד שגזלתי ממך לפניך. גזל מטבע ונסדק** לשנוי הנכר היא, **פרוט והרקיבו** (עיהרקיבו מקצתו הוי כהוק שאינו נכר מן דאורייתא הוי ומאמר לעיל) **יין והחמיץ**, נעשה חמץ, נשתנה ריחו ונעשתנה משעת הגזלה וקנאה בשבוני. **משלם כשעת הגזלה. מטבע** שהיו יכולין לקנות בה באותה בהמה. **מטבע** שהיו יכולין לקנות בה בהמה אחרת, ויכול לומר לו לך ורוצאים שם, **ודיי** הזק שאינו נכר, **אין** תרומה **ונטמאת**, דינה לשרפה. **חמץ ונעבר עליו הפסח**, ואסור באכילה בהנאה. **בהמה נטבחת בה עבודה** כגון שעשאה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. **שנפסקה מעל גבי מזבח**, על ידי מום שאינו נכר. כגון בדוקין שבעין. **אם שהיתה יוצאת לסקל**, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. **ולכן אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך**, כמו **שגזלתי ממך**. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים **לאמנין** שעושים כלים **לתקן, וקלקלו** אחר שגמרו אותם **חייבין לשלם**. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש שדה**, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע. **מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.

ה המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, והחובל בחברו בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. מפני שהוא נדון בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. דכל מה שמרויח עומדת לו, ונתן לו סלע. רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי, מנה. קטרו נותן לו מאתים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. תלש בשערו, נותן לו מאתים זוז. דקק והגיע בו רקו, הרי זה נותן לו ארבע מאות זוז. העביר טליתו ממנו ונתבייש, או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה לנויות מכסה וגלה אותה נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל כל הסכומים הנקובים כאן, לפי כבודו של האדם, שלקרם מכבד ביותר, משלם סכום הזה. אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שרואין אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם. ובין הם מכבדים בין אינם מכבדים משלם להם לפי סכום הזה. שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד שעבר ראש האשה בשוק ואחר כך באת האשה לפני רבי עקיבא, וחייבו להמכניש לתן לה לאשה ארבע מאות זוז, כמכבדים שבישראל אע"פ שאינם מכבדים. אמר לה רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש לרבי עקיבא. ונתן לו רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש עד שמצאה עומדת על פתח חצדה, כדי לגסות אותה. ושבר את הכד עם השמן בפניה, ובו שוה בהנאה. בהמה נטבחת בה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. שנפסקה מעל גבי מזבח, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. **אם שהיתה יוצאת לסקל, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך, כמו שגזלתי ממך. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים שעושים כלים לתקן, וקלקלו אחר שגמרו אותם חייבין לשלם. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש** שדה, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.

מסכת בבא קמא פרק ט

ג' אדר

לו ונשבע לו שלא גזלה, ואחר כך הודה לו, יוליכנו לשונה אחריו אפילו למדי. דאין לו כפרה עד שמזדיר לגנבל הגזלה. דתיבת (ויקרא ה, כד) **"לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו", דשמעמע לשעבד לשקר ומביא אשמו. אלא יתן לו לבנו של גנבל, ולא לשלוחו** שלא יגזל, **לשון** אחרת **בדרך יהא חייב לשלם לו. אבל נותן לשליח בית דין.** הוא מתקנת חכמינו בהיותם בבית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. **והני** כהקדיחו **לו ביד.** ולכן **ואם מת הגנבל יחזיר הגזלן הכפשה ליורשיו של גנבל. ואפילו לגנבל בנין, ואינו צריך לחזשש שמא יתיקר לשונה פרוטה. אבל כשיבא הגנבל צריך לחשיב לו שעוד הגזלה היה בו שעוד שוה פרוטה** (תוי"ט), **ובמרבם** מי איתא דאפילו מדין תורה, **נתן לו את החמש, ולא נתן לו את הקרן, על החמש, ולא מחל לו על הקרן. או מחל לו על זה הקרן, ועל זה החמש, חוץ משונה פרוטה בקרן, צריך לילך אחריו. ז) נתן לו את הקרן, ונשבע לו על החמש שכבר שלם לו, ואחר כך הודה לו שלא שלם, הרי זה החמש כקרן, ומשלם חמש על חמש. ואם חזר ונשבע על החמש השני, הרי זה משלם שלשה חמש. כתיבים. שם** (ויקרא ה, כד) **"והמשלישיתיו", ולמדנו מזה. אפילו חמשין הרבה. שיתמעט הקרן דהוי לגנבל. שיהא חמש אחרון שנשבע עליו, פחות משונה פרוטה, וכן בפקדון, שהכחיש ונשבע. שנאמר** (שם כא) **"בפקדון או בתשומת יד" דהינו הלוואה. "או בגזל או עשק עם עמיתו" חברו, והינו "או מצא אבדה וכחש בה" שלא מצאה "ונשבע על שקר" הרי זה משלם קרן, וחומש על שנשבע לשקר. ואשם קרבן למזבח. אמר המפקיד לנפקד היכן הקרן שלי, אמר לו אבד הפקדון, משביעך אני שאבד לך הפקדון, ואמר אמן, הרי כגזל, והעדים מעידים אותו שאכלו לפקדון, משלם את הקרן דאין חייב חומש אלא המודה מעצמו, כתיב בפרשת גזל הגר** (במדבר ה, ז) **"והתודה" (אם הודה מעצמו שאכל, משלם קרן וחומש ואשם. ח) אמר המפקיד לנפקד היכן פקדוני, אמר לו לא נגנב ממני, אמר לו אמן, והעדים מעידים אותו שגנבו, אף על פי שנמצא אצלו בעין כמו שהמפקיד, ולא שיף לומר שקנאו בשני רשות או בשינוי מעשה, משלם תשלומי כפל כיון שטענו טענת גנב. ואם הודה מעצמו אחר שנשבע, משלם קרן, וחומש, ואשם. דכפל אינו משלם אלא על עצמו, דקנס הוא. וכתיב** (שמות כב, ח) **"אשר ירשיענו אלהים ישלם שנים" פרט לקרן שיהא משלם על עצמו.**

רבי מאיר אומר, בעבדים דדינם כקרקע שאינה נגזלת. **אומר לו לגנבל הרי שלך הנעבד שגזלתי ממך לפניך. גזל מטבע ונסדק** לשנוי הנכר היא, **פרוט והרקיבו** (עיהרקיבו מקצתו הוי כהוק שאינו נכר מן דאורייתא הוי ומאמר לעיל) **יין והחמיץ**, נעשה חמץ, נשתנה ריחו ונעשתנה משעת הגזלה וקנאה בשבוני. **משלם כשעת הגזלה. מטבע** שהיו יכולין לקנות בה באותה בהמה. **מטבע** שהיו יכולין לקנות בה בהמה אחרת, ויכול לומר לו לך ורוצאים שם, **ודיי** הזק שאינו נכר, **אין תרומה ונטמאת**, דינה לשרפה. **חמץ ונעבר עליו הפסח**, ואסור באכילה בהנאה. **בהמה נטבחת בה עבודה** כגון שעשאה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. **שנפסקה מעל גבי מזבח**, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. **אם שהיתה יוצאת לסקל**, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן **אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך**, כמו **שגזלתי ממך**. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים שעושים כלים **לתקן, וקלקלו** אחר שגמרו אותם **חייבין לשלם**. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש** שדה, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.

ה המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, והחובל בחברו בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. מפני שהוא נדון בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. דכל מה שמרויח עומדת לו, ונתן לו סלע. רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי, מנה. קטרו נותן לו מאתים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. תלש בשערו, נותן לו מאתים זוז. דקק והגיע בו רקו, הרי זה נותן לו ארבע מאות זוז. העביר טליתו ממנו ונתבייש, או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה לנויות מכסה וגלה אותה נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל כל הסכומים הנקובים כאן, לפי כבודו של האדם, שלקרם מכבד ביותר, משלם סכום הזה. אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שרואין אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם. ובין הם מכבדים בין אינם מכבדים משלם להם לפי סכום הזה. שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד שעבר ראש האשה בשוק ואחר כך באת האשה לפני רבי עקיבא, וחייבו להמכניש לתן לה לאשה ארבע מאות זוז, כמכבדים שבישראל אע"פ שאינם מכבדים. אמר לה רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש לרבי עקיבא. ונתן לו רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש עד שמצאה עומדת על פתח חצדה, כדי לגסות אותה. ושבר את הכד עם השמן בפניה, ובו שוה בהנאה. בהמה נטבחת בה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. שנפסקה מעל גבי מזבח, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. **אם שהיתה יוצאת לסקל, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן **אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך**, כמו **שגזלתי ממך**. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים שעושים כלים לתקן, וקלקלו אחר שגמרו אותם **חייבין לשלם**. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש** שדה, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.

ה המכה אביו ואמו ועשה בהן חבורה, והחובל בחברו בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. מפני שהוא נדון בנפשו. והחובל בעבד בכנעני שלו, פטור מכלן. דכל מה שמרויח עומדת לו, ונתן לו סלע. רבי יהודה אומר משום רבי יוסי הגלילי, מנה. קטרו נותן לו מאתים זוז. לאחר ידו, נותן לו ארבע מאות זוז. תלש בשערו, נותן לו מאתים זוז. דקק והגיע בו רקו, הרי זה נותן לו ארבע מאות זוז. העביר טליתו ממנו ונתבייש, או פרע ראש האשה בשוק, שקרעה לנויות מכסה וגלה אותה נותן ארבע מאות זוז. זה הכלל, הכל כל הסכומים הנקובים כאן, לפי כבודו של האדם, שלקרם מכבד ביותר, משלם סכום הזה. אמר רבי עקיבא, אילו עניים אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם, שרואין אותם כאלו הם בני חורין שירדו מנכסיהם. ובין הם מכבדים בין אינם מכבדים משלם להם לפי סכום הזה. שהם בני אברהם יצחק ויעקב. ומעשה באחד שעבר ראש האשה בשוק ואחר כך באת האשה לפני רבי עקיבא, וחייבו להמכניש לתן לה לאשה ארבע מאות זוז, כמכבדים שבישראל אע"פ שאינם מכבדים. אמר לה רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש לרבי עקיבא. ונתן לו רבי עקיבא זמן, שמרה המתין לה המכניש עד שמצאה עומדת על פתח חצדה, כדי לגסות אותה. ושבר את הכד עם השמן בפניה, ובו שוה בהנאה. בהמה נטבחת בה עבודה זרה או בהמה שהיתה ראויה לקרבן. שנפסקה מעל גבי מזבח, על ידי מום שאינו נכר, כגון בדוקין שבעין. **אם שהיתה יוצאת לסקל, על ידי שהמית אדם בהיות בית הנגב. הני שנוי שאינו נכר. ולכן **אומר לו רבי עקיבא שלך לפניך**, כמו **שגזלתי ממך**. אגב דתני אמו שהוא אינו קונה. **ג) נתן** עצים שעושים כלים לתקן, וקלקלו אחר שגמרו אותם **חייבין לשלם**. דמי כלי ולא דמי עצים. דאמון אינו קונה בשבת. **נתן לחרש** שדה, ארגז של עגלה בשבת. **תבה ומגדל** ארון עץ. **לתקן לחזקו, חייב לשלם.** דקל מה שמרויח סיפא כדי שתדיק מזה בדרישא מיירי שנתן לו עצים ונעשאן כלי, ואף על פי כן צריך לשלם כלי שלם. **והבנאי שקבל עליו לסתור את הכותל, ושבר את האבנים, אם שהזיק** אותן **חייב לשלם.** אף אף כי שהוא דבר המצוי. **היה סותר מצד זה** של הבית, **ונפל מצד אחר, פטור** מלשלם. דהוי גרמא. **ואם מחמת המכה** שהכה כבוד יותר חזק מהרגיל, **חייב לשלם.** דהוי כזורק חץ והזיק בו. **ח) הנותן צמר לצבע** לצבוע לו צמרו, **והקדיחתו יותר, ששרקתו** יותר על ידי שהרתיחו יותר מדאי. **רבי אומר לבעל דמי צמרו דמי** כאן שכח כלל. **צבעו כאור** מכער כמו קעור, דהוי שצבעו בשירי צבע.